

حضور مردم در صحنه، محصول میراث کلامی رهبر شهید است

یک عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی رهبر شهید را نابغه‌ای در تبیین نوآورانه معارف اسلامی توصیف کرد که همچون شهید صدر و سیدجمال‌الدین اسدآبادی، کلامی تحول‌آفرین و فعال داشتند.

یک عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی رهبر شهید را نابغه‌ای در تبیین نوآورانه معارف اسلامی توصیف کرد که همچون شهید صدر و سیدجمال‌الدین اسدآبادی، کلامی تحول‌آفرین و فعال داشتند. وی همچنین تأکید کرد حضور آگاهانه مردم در صحنه و امید به رسیدن به قله، محصول نگاه تکاملی ایشان به فرآیند انقلاب اسلامی است.

حضور مستمر ملت در خیابان محصول میراث کلامی رهبر شهید است به گزارش ایکننا، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمصفر جبرئیلی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴ اردیبهشت ماه در «هم‌اندیشی علمی میراث کلامی رهبر شهید(ره)» که از سوی این پژوهشگاه برگزار شد، به موضوع «نگاهی بر کلام اجتماعی در اندیشه‌های رهبر شهید» پرداخت.

سخنان جبرئیلی به شرح زیر است:

میراث کلامی رهبر شهید، همچون دیگر عرصه‌های فکری ایشان، واجد تبیین‌های نوینی است که کمتر به آن‌ها پرداخته شده است. ایشان همچون شهید صدر، نابغه‌ای بودند که در هر عرصه‌ای، سخنانی تازه و تبیین‌هایی بدیع ارائه می‌دادند؛ یا موضوعات کمتر گفته شده را مطرح می‌کردند و یا مطالب پیشین را با نگاهی نو و پویا بازخوانی می‌نمودند.

ایشان متفکری ژرف‌اندیش و اهل مطالعه بودند که اشراف وسیعی بر مسائل داشتند. گرچه مدعی فیلسوف بودن نبودند، اما اگر به عرصه فلسفه ورود می‌کردند، قطعاً صاحب سخن و نوآور می‌بودند. من ایشان را به «سیدجمال‌الدین اسدآبادی» تشبیه می‌کنم؛ شخصیتی که کلامش در جان‌ها آتش می‌افکند و تحول‌آفرین بود.

میراث کلامی ایشان گستره‌ای وسیع از مبدأ تا معاد را در بر می‌گیرد؛ هرچند تمرکز عمده ایشان بر مباحث توحید، نبوت و امامت بود. بر همین اساس، بنده کتابی در تبیین میراث کلامی ایشان نگاشته‌ام که در آینده‌ای نزدیک منتشر خواهد شد. همچنین آثار تفسیری ایشان نیز ماهیتی کلامی دارد و اگر مجال می‌یافتند تمام قرآن را تفسیر کنند، قطعاً تحولی بزرگ در عرصه تفسیر کشور رخ می‌داد. در تاریخ معاصر، تحلیلی والاتر از نگاه کلامی ایشان سراغ نداریم.

رهبر شهید یک «متکلم محض» نبود، بلکه ایشان را باید از مؤسسان «کلام اجتماعی» دانست. میراث کلامی ایشان کاملاً ناظر به نیازهای جامعه است؛ رویکردی که حتی پیش از انقلاب و در دوران امامت ایشان در مسجد کرامت مشهد نیز مشهود بود. بنده کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» ایشان را با «عروة الوثقی» سیدجمال‌الدین تشبیه می‌کنم که در زمانه خود، جوامع اسلامی را تکان داد. کلام ایشان «فعال» است و هر بار خواندن آثارشان، انسان را به اهتزاز در می‌آورد.

از منظر ایشان، بشر، تاریخ، ادیان و حتی انقلاب اسلامی سیر تکاملی دارند. حضور پرشور امروز مردم در صحنه را باید در همین مسیر تکاملی و به عنوان محصول میراث کلامی ایشان تحلیل کرد. تفاوت در بیانات معصومین (ع) نیز ناشی از همین تکامل درک مردم در ادوار مختلف است.

در پایان، تأکید بر این نکته ضروری است که ایشان همواره بر «امیدآفرینی» برای رسیدن به قله تأکید داشتند. ایشان می‌فرمودند که ما با قدرت به سمت قله در حرکت هستیم؛ لذا نباید این حرکت تمدنی را صرفاً در مسائل اقتصادی و گرانی‌ها خلاصه کرد، چرا که این یک صعود همه‌جانبه و تاریخی است.

ایکننا